

Besluit van de Vlaamse Regering houdende het delegeren van de planningsbevoegdheid en het verlenen van instemming met de afwijking van de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'GRUP Oosterweel - wijziging' aan de gemeente Antwerpen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikels 2.2.2, §2, en 2.2.18, §1.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Op 14 juni 2024 verzoekt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Antwerpen om plandegatie en instemming om af te wijken van de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Oosterweelverbinding - wijziging' in functie van de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Innovatieve stadshaven' volgens de opties van de startnota zoals goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen in zitting van 9 december 2022.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- In zitting van 2 december 2016 keurde het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Antwerpen een ontwikkelingsstrategie 'Innovatieve Stadshaven' goed voor de omgeving Eilandje fase 2 en Steenborgerweert, met als doelstelling om ruimte te vrijwaren voor economie op de grens tussen stad en haven. Met deze ontwikkelingsstrategie werd een ambitieus toekomstperspectief op tafel gelegd, die de inrichting van de verdere transitie van het gebied aanzette.
- De gemeente Antwerpen startte in 2021 met de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Innovatieve stadshaven' om de stedenbouwkundige voorschriften van de op het gewestplan als 'gebied voor ambachtelijke bedrijven' en 'gebied voor kleine en middelgrote ondernemingen' te wijzigen en te verfijnen en de doelstellingen van voormelde ontwikkelingsstrategie vast te leggen.
- Het RUP werd opgestart binnen het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Antwerpen (s-RSA). Het plangebied van het gemeentelijk RUP

Innovatieve Stadshaven omvat het Kempeneiland, Mexico-eiland, Asiadok-Oostkaai en het gedeelte Steenborgerweert tussen Noorderlaan en de spoorweg.

- De gemeente Antwerpen wil met dit gemeentelijk RUP een planologisch kader bieden voor een toekomstgerichte bedrijvzone voor activiteiten die niet verweefbaar zijn met het stedelijk woongebied en aanverwante activiteiten, afgestemd op de draagkracht van de omgeving. In functie van het optimaliseren van de watergebonden toegankelijkheid van het plangebied van het gemeentelijk RUP, komt het Straatsburgdok Zuidkade naar voor als een overslagkade met veel potentieel. De draagkracht van deze kade zal naar aanleiding van de Oosterweeltunnels verhoogd worden om zo de gebruiksmogelijkheden voor watergebonden overslag te maximaliseren. Om het effectief gebruik van deze kade te faciliteren, moeten de nodige constructies, zoals kranen en transportbanden, etc. mogelijk zijn.
- Het plangebied van het voorgenomen gemeentelijk RUP overlapt in beperkte mate met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Oosterweelverbinding – wijziging', zoals definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 20 maart 2015. De stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP 'Oosterweel – wijziging' verbieden in artikel 2.2 evenwel de oprichting van *'gebouwen en constructies andere dan noodzakelijk voor de ongelijkvloerse wegeninfrastructuur, in functie van de ruimtelijke inpassing, ecologische verbindingen, kruisende infrastructuren en leidingen'* van het Oosterweelproject. Dit hypothekeert de verdere ontwikkeling van Mexico-eiland voor watergebonden bedrijvigheid aangezien de aanleg van overslaginfrastructuur in functie van het gebruik van de kade strikt genomen niet mogelijk is.
- Naar aanleiding van de adviezen op de startnota van het gemeentelijk RUP, zoals goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen in zitting van 9 december 2022, vraagt de gemeente Antwerpen plandelegatie en instemming tot afwijking met de voorschriften van het GRUP 'Oosterweelverbinding – wijziging', meer specifiek de mogelijkheden voor het plaatsen van constructies noodzakelijk voor de overslag van goederen via het water, zonder hierbij de uitvoering en stabiliteit van de Oosterweeltunnels in het gedrang te brengen.
- Op 21 mei 2024 keurde de gemeenteraad van Antwerpen het Strategisch Ruimteplan Antwerpen (SRA) goed, dat het s-RSA vervangt. In het verzoek van 14 juni 2024 tot het bekomen van plandelegatie en instemming om af te wijken van de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Oosterweelverbinding – wijziging' geeft het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen aan dat het voornemen tot opmaak van een gemeentelijk RUP 'Innovatieve stadshaven' past binnen het gewenst ruimtelijk beleid van het nieuwe SRA, dat in het verdere planproces als rechtsbasis zal dienen voor het voorgenomen RUP.
- In overeenstemming met de bepalingen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen valt de afbakening van regionale bedrijventerreinen onder de Vlaamse planningsbevoegdheid. Deze planningsbevoegdheid kan worden overgedragen aan het gemeentebestuur Antwerpen overeenkomstig de decretaal ingeschreven mogelijkheden en modaliteiten.
- De globale planopties van het gemeentelijk RUP 'Innovatieve Stadshaven' kaderen in de uitvoering van het SRA en zijn niet in strijd met de ontwikkelingsperspectieven van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, gezien het RUP tot doel heeft een duurzame ontwikkeling als toekomstige bedrijvzone met focus op watergevonden activiteiten mogelijk te maken. Bovendien blijft de uitvoering van het Oosterweelproject mogelijk.
- De Vlaamse Regering gaat om deze redenen akkoord met de vraag van de gemeente Antwerpen tot opmaak van het gemeentelijk RUP 'Innovatieve Stadshaven', waarbij

in beperkte mate afgeweken kan worden van het gewestelijk RUP 'Oosterweelverbinding – wijziging' wat betreft de mogelijkheid tot het voorzien van constructies noodzakelijk voor de overslag van goederen via het water, zonder hierbij de uitvoering en stabiliteit van de Oosterweeltunnels in het gedrang te brengen, zoals omschreven in het verzoek van 14 juni 2024.

- De gemeente Antwerpen zal na het verkrijgen van de planbevoegdheid en de instemming om af te wijken van de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Oosterweelverbinding – wijziging' het verdere planproces voor het gemeentelijk RUP 'Innovatieve stadshaven' opnemen.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft, en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011 wat de bindende bepalingen betreft;
- het besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het GRUP 'Oosterweelverbinding-Wijziging' van 20 maart 2015;
- het Strategisch Ruimteplan Antwerpen, goedgekeurd door de gemeenteraad van Antwerpen op 21 mei 20204.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. De Vlaamse Regering delegeert de planningsbevoegdheid voor opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor 'Innovatie Stadshaven' aan de gemeente Antwerpen.

Art. 2. De Vlaamse Regering stemt in met het verzoek van het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Antwerpen van 14 juni 2024 om af te wijken van de voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Oosterweelverbinding - wijziging' in functie van de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Innovatieve stadshaven', volgens de opties van de startnota van 9 december 2022, voor wat betreft de mogelijkheid tot het voorzien van constructies noodzakelijk voor de overslag van goederen via het water, zonder hierbij de uitvoering en stabiliteit van de Oosterweeltunnels in het gedrang te brengen.

Artikel 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 21 juni 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR